

Kako je slovenski bend uspio osvojiti komunističku utvrdu

“Dan oslobođenja” prikazuje pripreme za koncert Laibacha u Sjevernoj Koreji, a snimljen je kao dnevnik. Uz bend glavni junak je aktivist Morten Traavik

PIŠE
**LANA
 BUNJEVAC**

DOKUMENTARAC

je pregovarao s obje strane - i jedni i drugi u nekoliko su situacija morali popustiti, a Traavik se u jednoj sceni čak i naljutio na člana benda koji se ogriješio o dogovor i bez dopuštenja sam odšetao iz hotela.

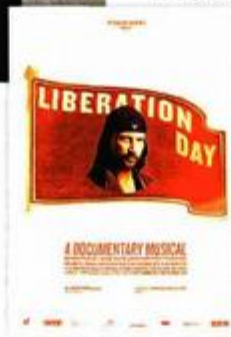
“Dan oslobođenja” prikazuje pripreme za koncert, a snimljen je u formi dnevnika i dan za danom pokazuje napredak koji je ostvaren u pridobivanju simpatija ponekad jako krutih i nerijetko ustrašenih ljudi iz korejske delegacije. Film na trenutke djeluje smiješno, na trenutke tragikomično, na trenutke bizarno, a na trenutke sažaljivo, pogotovo kada se u međusobnoj komunikaciji osim jezičnih barijera ispriječe i one kulturološke.

DOZA OPASNOSTI Zvučna kulisa odlično je pogodena, a tekst pjesama kao što je “Life is Life” u ovom kontekstu komotno bi mogao proći i kao citat iz programa korejske Komunističke partije. Istovremeno, na granici dviju Koreja postavljaju se propagandni zvučnici. Pogраниčni sukobi eskaliraju upravo u to vrijeme, te redatelji montažnim postupcima u film ubacuju i aktualna izvješća svjetskih medija, što cijeloj ekspediciji daje i izvjesnu dozu opasnosti.

I napokon stiže i koncert, iz čijeg je repertoara komisija za cenzuru izbacila neke pjesme i animacije (npr. jednu u kojoj, po njihovu mišljenju, ima previše golih kipova). “Očekujemo orkestrirane, dobro kontrolirane, ali i zbunjene reakcije”, rekao mi je Ivan Novak u intervjuu koji smo to ljeto vodili za Globus. I doista je tako bilo, a reakcije publike pratimo pomoću krupnih kadrova - nenavikli na ovakvu vrstu muzike nekima se na licu vidi da su iskreno šokirani, nekima je preglasno pa pokrivaju uši, a neki su čak i zaspali. Ipak, iz perspektive gledateljice koja o Sjevernoj Koreji zna samo ono što nam serviraju zapadni mediji, znakovita je bila jedna rečenica Ivana Novaka, koji kaže da je vidio puno komunističkih režima i utopija, ali da je ovo jedina koja - funkcionira.

U kolovozu 2015. Laibach je kao prvi zapadni bend nastupio u Sjevernoj Koreji, najzavorenijoj i najizoliranijoj zemlji svijeta, što je bila odlična prilika da iz prve ruke provjere svoje dobro poznato geslo koje kaže da se umjetnost i totalitarizam međusobno ne isključuju. Ta je vijest poput meteora odjeknula diljem svijeta, pa je tako stigla i do Last Week Tonight, satirične emisije HBO televizije koju vodi komičar John Oliver, a njegov urnebesni komentar jedan je od razloga zašto svakako morate pogledati film “Dan oslobođenja” koji su o boravku Laibacha u Pyongyangu snimili Norvežanin Morten Traavik i Latvijac Uģis Olte.

POPKULTURA Glavni inicijator i organizator cijele ekspedicije norveški je kulturni aktivist Morten Traavik, dugogodišnji fan Laibacha, koji je prvu suradnju sa slovenskim bendom ostvario kada je režirao spot za njihovu pjesmu “Whistleblowers”. Traavik već godinama svojom aktivnošću otvara vrata u Sjevernu Koreju, a u slučaju Laibacha pokazao se i kao pravi kulturni diplomat, upotrijebivši pop kulturu kako bi komunicirao s režimom. Traavik je ujedno i osoba koja je najčešće pred kamerom, što pomalo stavlja bend u drugi plan, no vješto

FILM NA TRENUKTE DJELUJE SMIJEŠNO, NA TRENUKTE TRAGIKOMIČNO, NA TRENUKTE BIZARNO, A NA TRENUKTE SAŽALJIVO

Film se prikazuje u kinu Europa 15. i 16. ožujka